

dowodów potwierdzających rodzaj i okres represji.

2. Kierownik Urzędu może upoważnić inne osoby będące pracownikami Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych do wydawania decyzji, o których mowa w ust. 1.

3. Kierownik Urzędu określi, w drodze zarządzenia, wymagane dokumenty i dowody oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach składania i rozpatrywania wniosków, o których mowa w ust. 1.

4. W zakresie postępowania dotyczącego ustalenia lub odmowy przyznania świadczenia mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 5. 1. Świadczenie wypłaca właściwy organ emerytalno-rentowy, na wniosek osoby uprawnionej złożony w tym organie wraz z decyzją stwierdzającą uprawnienie do tego świadczenia:

- 1) osobie pobierającej emeryturę lub rentę — wraz z tą emeryturą lub rentą,
- 2) osobie mającej ustalone prawo do emerytury lub renty, której wypłata została zawieszona — kwartalnie, w trzecim miesiącu kwartału.

2. Wypłata świadczenia następuje za okres nie dłuższy niż 3 miesiące kalendarzowe poprzedzające miesiąc zgłoszenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb wypłacania świadczenia osobom nie mającym ustalonego prawa do emerytury lub renty oraz osobom pobierającym świadczenia o charakterze rentowym z instytucji zagranicznych.

Art. 6. Świadczenie finansowane jest ze środków budżetu państwa.

Art. 7. W sprawach nie uregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 8. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 126, poz. 626, z 1995 r. Nr 5, poz. 25 i Nr 133, poz. 654 oraz z 1996 r. Nr 25, poz. 113) w art. 21 w ust. 1 po pkt 44 dodaje się pkt 45 w brzmieniu:

„45) świadczenie pieniężne przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. Nr 87, poz. 395).”

Art. 9. W ustawie z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450, z 1992 r. Nr 21, poz. 84, z 1993 r. Nr 127, poz. 583 i Nr 129, poz. 602, z 1994 r. Nr 84, poz. 385 oraz z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 95, poz. 473 i Nr 138, poz. 681) w art. 18 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) świadczenia pieniężnego przysługującego osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.”

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

396

USTAWA

z dnia 14 czerwca 1996 r.

o zmianie ustawy — Karta Nauczyciela.

Art. 1. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 197 i 198, Nr 36, poz. 206 i Nr 72, poz. 423, z 1991 r. Nr 95, poz. 425 i Nr 104, poz. 450, z 1992 r. Nr 53, poz. 252, Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1993 r. Nr 129, poz. 602, z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 138, poz. 681 oraz z 1996 r. Nr 25, poz. 113) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawie podlegają nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w:

- 1) publicznych przedszkolach, szkołach, zakładach kształcenia nauczycieli, placówkach doskonalenia nauczycieli oraz w placówkach kształcenia ustawicznego,

- 2) placówkach oświatowo-wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych, ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych prowadzonych przez ministrów i inne organy administracji państwowej oraz gminy,
 - 3) przedszkolach, szkołach i zespołach pozalekcyjnych zajęć wychowawczych zorganizowanych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz w domach pomocy społecznej,
 - 4) zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych oraz w szkołach przy zakładach karnych,
 - 5) bibliotekach szkolnych i pedagogicznych, ośrodkach metodycznych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i w innych poradniach specjalistycznych,
 - 6) placówkach kształcenia artystycznego dzieci i młodzieży, placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, prowadzonych przez spółdzielnie, instytucje i organizacje społeczne, które działalność oświatowo-wychowawczą i kształcenie artystyczne prowadzą na podstawie statutu.
2. Ustawie podlegają również nauczyciele zatrudnieni w:
- 1) urzędach organów administracji państwowej oraz jednostkach organizacyjnych powołanych przez te organy na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy o systemie oświaty na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w zakresie ustalonym ustawą,
 - 2) organizacjach społecznych oraz związkach zawodowych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w zakresie ustalonym ustawą,
 - 3) szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych w zakresie ustalonym ustawą.”;
- 2) art. 3 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:
- 1) nauczycielach bez bliższego określenia — rozumie się przez to nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach wymienionych w art. 1 ust. 1,
 - 2) szkołach bez bliższego określenia — rozumie się przez to przedszkola, szkoły i inne placówki wymienione w art. 1 ust. 1,
 - 3) zainteresowanych ministrach bez bliższego określenia — rozumie się przez to również centralne organy instytucji i organizacji społecznych prowadzących statutową działalność oświatowo-wychowawczą i kształcenie artystyczne,
 - 4) związkach zawodowych — rozumie się przez to związek zawodowy, którego członkiem jest nauczyciel, a jeżeli nauczyciel nie jest członkiem żadnego związku, to związek zawodowy zrzeszający nauczycieli wskazany przez nauczyciela,
 - 5) ustawie o systemie oświaty — rozumie się ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329).”;
- 3) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Rozporządzenia i zarządzenia przewidziane ustawą podlegają uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli.”;
- 4) w art. 5 w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy „uspołecznionych zakładów pracy”, a wyrazy „ochotniczych hufcach pracy” zastępuje się wyrazami „Ochotniczych Hufcach Pracy”;
- 5) art. 6 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 6. Nauczyciel obowiązany jest rzetelnie realizować podstawowe funkcje szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą; dążyć do pełni rozwoju osobowości ucznia i własnej. Nauczyciel obowiązany jest kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny; w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; w duchu humanizmu, tolerancji, wolności sumienia, sprawiedliwości społecznej i szacunku dla pracy; dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.”;
- 6) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:
- „Art. 6a. 1. Praca nauczyciela podlega ocenie. Pierwszej oceny pracy nauczyciela zatrudnionego po raz pierwszy w szkole na podstawie umowy o pracę dokonuje się do końca pierwszego półrocza w drugim roku pracy. Drugiej oceny pracy nauczyciela, który uzyskał pierwszą ocenę co najmniej wyróżniającą, dokonuje się pod koniec trzeciego roku pracy, a nauczyciela, który uzyskał ocenę dobrą lub zadowalającą

- w czwartym roku pracy, w takim terminie, aby w razie wniesienia odwołania od ustalonej oceny postępowanie odwoławcze mogło być zakończone na miesiąc przed zakończeniem zajęć szkolnych.
2. Nauczyciel, który nie został oceniony w okresach wymienionych w ust. 1, ma prawo wystąpić do dyrektora szkoły o dokonanie oceny, a dyrektor szkoły — obowiązek dokonania oceny w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty zgłoszenia wniosku.
 3. Po okresach wymienionych w ust. 1 ocena pracy nauczyciela może być dokonana w każdym czasie, na wniosek nauczyciela, dyrektora szkoły, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę i rady szkoły.
 4. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym:
 - 1) szczególnie wyróżniająca,
 - 2) wyróżniająca,
 - 3) dobra,
 - 4) zadowolająca,
 - 5) negatywna.
 5. Oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.
 6. Oceny pracy nauczyciela, któremu powierzono stanowisko dyrektora szkoły, dokonuje:
 - 1) organ prowadzący szkołę, jeżeli jest równocześnie organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołą, albo
 - 2) organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, jeżeli organ prowadzący szkołę nie sprawuje nadzoru pedagogicznego.
 7. Organy, o których mowa w ust. 6, dokonują oceny pracy dyrektora szkoły po zasięgnięciu opinii rady szkoły i zakładowych organizacji związkowych działających w tej szkole.
 8. Ocenę pracy ustala się po zapoznaniu nauczyciela z jej projektem oraz wystąpieniu jego uwag i zastrzeżeń.
 9. Od ustalonej oceny pracy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, przysługuje:
 - 1) nauczycielowi — prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora szkoły, do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą,
 - 2) nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko dyrektora szkoły — prawo złożenia wniosku o ponowne ustalenie oceny jego pracy do organu, który tę ocenę ustalił.
 10. Organ, o którym mowa w ust. 9, powołuje w celu rozpatrzenia odwołania lub wniosku zespół oceniający. Od oceny dokonanej przez zespół oceniający nie przysługuje odwołanie.
 11. Od ocen określonych w art. 10 ust. 2 pkt 7, od których uzależnione jest mianowanie, odwołanie lub wnioski przysługują odpowiednio nauczycielowi zgodnie z ust. 9, organowi prowadzącemu szkołę oraz organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny rozpatruje sprawę w trybie określonym w ust. 10.
 12. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, nauczycieli przedmiotów zawodowych w średnich szkołach medycznych, nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach rolniczych i gospodarki żywnościowej, nauczycieli zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych odpowiednio — Minister Kultury i Sztuki, Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej, określają, w drodze rozporządzenia:
 - 1) kryteria oraz szczegółowe zasady i tryb dokonywania oceny pracy nauczyciela, tryb postępowania odwoławczego oraz szczegółowe zasady powoływania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny składu zespołu oceniającego,
 - 2) zadania i obowiązki dyrektora szkoły w zakresie opieki nad nauczycielami rozpoczynającymi pracę w zawodzie.”;
- 7) w art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Nauczyciele, którym powierzono zostały stanowiska kierownicze w szkole, poza obowiązkami wymienionymi w ust. 2 i w art. 6 wykonują ponadto inne zadania związane z powierzonym stanowiskiem, określone w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami przez Ministra

Edukacji Narodowej, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych — przez Ministra Kultury i Sztuki.”;

8) w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „szkołę kształcącą nauczycieli” zastępuje się wyrazami „zakład kształcenia nauczycieli”;

9) w art. 10:

a) w ust. 2:

— pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) bezpośrednio przed mianowaniem wykonywał nieprzerwanie, zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, pracę pedagogiczną w szkole w pełnym wymiarze zajęć co najmniej przez 3 lata i w tym okresie uzyskał dwie oceny co najmniej wyróżniające, na zasadach i w trybie określonym w art. 6a, lub bezpośrednio przed mianowaniem wykonywał nieprzerwanie, zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami, pracę pedagogiczną w szkole w pełnym wymiarze zajęć przez 4 lata pracy i na koniec czwartego roku pracy uzyskał co najmniej ocenę dobrą albo bezpośrednio przed mianowaniem wykonywał nieprzerwanie jako nauczyciel akademicki pracę dydaktyczną w szkole wyższej co najmniej przez 3 lata i uzyskał ocenę pozytywną w tym zakresie.”

— skreśla się pkt 8,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Stosunek pracy z nauczycielem nawiązuje się przez mianowanie również w wypadku ponownego zatrudnienia nauczyciela mianowanego, jeżeli spełnia wymagania, o których mowa w ust. 2 pkt 1–6, a przerwa w pracy w szkole nie przekraczała 5 lat.

2b. Przez wykonywanie pracy pedagogicznej zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami należy rozumieć realizowanie zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w wymiarze co najmniej 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć.

2c. Do okresu nieprzerwanej pracy, o której mowa w ust. 2 pkt 7, wlicza się okresy przerw z powodu czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz urlopu, innego niż wypoczynkowy — trwających łącznie nie dłużej niż 6 miesięcy. W wypadku przerwy dłuższej niż 6 miesięcy okres wymagany do mianowania przedłuża się o czas przerwy przekraczającej 6 miesięcy.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Z nauczycielem posiadającym wymagane kwalifikacje i rozpoczynającym pracę w szkole stosunek pracy nawiązywany jest na podstawie umowy o pracę na czas nie określony. Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem na czas określony może nastąpić wyłącznie

w wypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela.”;

10) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Nauczyciela mianuje dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołą.”;

11) w art. 13 skreśla się wyrazy „lub z dniem uzyskania mianowania z mocy prawa zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7”;

12) w art. 15 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Przy mianowaniu na stanowisko nauczyciela osoba mianowana składa ślubowanie przed dyrektorem szkoły według następującej roty:”;

13) w art. 18:

a) w ust. 3 wyrazy „do szkoły nadzorowanej przez inny organ” zastępuje się wyrazami „do szkoły prowadzonej przez inny organ”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Przeniesienia nauczyciela mianowanego do innej szkoły dokonuje dyrektor szkoły, do której nauczyciel ma być przeniesiony, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego tę szkołę i za zgodą dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Przeniesienia mianowanego nauczyciela religii, który otrzymał na podstawie odrębnych przepisów skierowanie do innej szkoły, dokonuje dyrektor szkoły, do której nauczyciel otrzymał skierowanie, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, i po zawiadomieniu organów prowadzących te szkoły.”;

14) w art. 19:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie konieczności zapewnienia szkole obsady na stanowisku nauczyciela z wymaganymi kwalifikacjami odpowiadającymi potrzebom programowym szkoły, organ prowadzący szkołę może przenieść nauczyciela mianowanego do tej szkoły — bez zgody nauczyciela, jednak na okres nie dłuższy niż 3 lata, z prawem powrotu na uprzednio zajmowane stanowisko.”,

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zakwaterowanie w miejscu czasowego zatrudnienia.”;

15) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. 1. W razie całkowitej lub częściowej likwidacji szkoły albo w razie zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających

dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć, dyrektor szkoły przenosi nauczyciela w stan nieczynny lub, na wniosek nauczyciela, rozwiązuje z nim stosunek pracy. Nauczyciel mianowany może wyrazić zgodę na ograniczenie zatrudnienia w trybie określonym w art. 22 ust. 2.

2. Nauczycielowi mianowanemu, z którym rozwiązano stosunek pracy z przyczyn określonych w ust. 1, przysługuje odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę, z którym rozwiązano stosunek pracy z przyczyn określonych w ust. 1, przysługują świadczenia określone w przepisach o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.
3. Rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn określonych w ust. 1 następuje z końcem roku szkolnego po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Warunek rozwiązania stosunku pracy z końcem roku szkolnego nie dotyczy nauczycieli szkół, w których w organizacji pracy nie przewidziano ferii szkolnych, nauczycieli placówek kształcenia ustawicznego oraz nauczycieli szkół, w których przewidziane są ferie szkolne, jeżeli likwidacja szkoły następuje w trakcie roku szkolnego.
5. Okres wypowiedzenia może być skrócony do 1 miesiąca, z tym że w takim wypadku nauczycielowi przysługuje odszkodowanie za pozostałą część okresu wypowiedzenia w wysokości wynagrodzenia liczonego jak za okres urlopu wypoczynkowego. Okres, za który przysługuje odszkodowanie, wlicza się nauczycielowi pozostającemu w tym okresie bez pracy do okresu zatrudnienia.
6. Nauczyciel przeniesiony w stan nieczynny zachowuje prawo do wynagrodzenia zasadniczego oraz innych świadczeń pracowniczych do czasu rozwiązania stosunku pracy. Stosunek pracy nauczyciela wygasa z mocy prawa z upływem sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym.
7. Dyrektor szkoły ma obowiązek przywrócenia do pracy w pierwszej kolejności nauczyciela pozostającego w stanie nieczynnym w razie powsta-

nia możliwości ponownego podjęcia przez nauczyciela pracy w pełnym wymiarze zajęć na czas nie określony lub na okres, na który została zawarta umowa, w tej samej szkole, na tym samym lub innym stanowisku, pod warunkiem posiadania przez nauczyciela wymaganych kwalifikacji. Odmowa podjęcia pracy przez nauczyciela powoduje wygaśnięcie stosunku pracy z dniem odmowy.

8. W wypadkach podyktowanych koniecznością realizacji programu nauczania w tej samej lub w innej szkole lub zapewnienia opieki w placówce opiekuńczo-wychowawczej nauczyciel pozostający w stanie nieczynnym może, na swój wniosek lub na wniosek dyrektora szkoły, podjąć pracę zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami w niepełnym lub w pełnym wymiarze zajęć, jednak na okres nie dłuższy niż okres stanu nieczynnego. Z tytułu wykonywania pracy nauczycielowi przysługuje odpowiednio do wymiaru zajęć wynagrodzenie, niezależnie od pobieranego wynagrodzenia z tytułu pozostawania w stanie nieczynnym.”;

16) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. 1. Organ prowadzący szkołę może nałożyć na nauczyciela obowiązek podjęcia pracy w innej szkole w tej samej miejscowości i na tym samym lub — za jego zgodą — na innym stanowisku, w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w wymiarze nie większym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć. W wypadku niewyrażenia zgody nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie za część obowiązkowego wymiaru zajęć.

2. Zasada ograniczenia zatrudnienia nauczyciela mianowanego do wymiaru nie niższego niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć i proporcjonalnego zmniejszenia wynagrodzenia może być — za zgodą nauczyciela — stosowana również w wypadku, gdy z przyczyn, o których mowa w art. 20 ust. 1, nie ma możliwości zatrudnienia nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć oraz nie istnieją warunki do uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych w innej szkole. W razie braku zgody nauczyciela mianowanego na ograniczenie wymiaru zatrudnienia i proporcjonalne zmniejszenie wynagrodzenia, stosuje się przepisy art. 20.”;

17) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Stosunek pracy z nauczycielem mianowanym ulega rozwiązaniu:

- 1) na wniosek nauczyciela,
- 2) w razie czasowej niezdolności nauczyciela do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej niezdolności przekracza rok; w szczególnie uzasadnionych wypadkach — po stwierdzeniu przez lekarza leczącego poprawy stanu zdrowia nauczyciela i możliwości powrotu do pracy — okres nieobecności w pracy spowodowanej chorobą może być przedłużony ponad rok, nie dłużej jednak niż do dwóch lat, licząc łącznie okres niezdolności do pracy i urlopu dla poratowania zdrowia,
- 3) w razie orzeczenia przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia trwałej niezdolności nauczyciela do pracy w pełnym wymiarze zajęć na zajmowanym stanowisku,
- 4) po osiągnięciu przez nauczyciela wieku emerytalnego określonego w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin; jeżeli z osiągnięciem wieku emerytalnego nauczyciel nie nabył prawa do emerytury — dyrektor szkoły przedłuża okres zatrudnienia, nie dłużej jednak niż o 2 lata od osiągnięcia wieku emerytalnego,
- 5) w razie uzyskania negatywnej oceny pracy dokonanej w trybie i na zasadach określonych w art. 6a,
- 6) w razie cofnięcia skierowania do nauczania religii w szkole na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym z przyczyn określonych w ust. 1 następuje odpowiednio:

- 1) z końcem roku szkolnego, po uprzednim złożeniu przez nauczyciela trzymiesięcznego wypowiedzenia,
- 2) z końcem tego miesiąca, w którym upływa okres czasowej niezdolności nauczyciela do pracy,
- 3) z końcem tego miesiąca, w którym dyrektor szkoły otrzymał prawomocne orzeczenie o trwałej niezdolności nauczyciela do pracy w pełnym wymiarze zajęć na zajmowanym stanowisku,

4) z końcem roku szkolnego, w którym nauczyciel osiągnął wiek emerytalny, po uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniu,

5) z końcem tego miesiąca, w którym upływa trzymiesięczne wypowiedzenie, licząc od otrzymania przez nauczyciela negatywnej oceny pracy,

6) z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiło cofnięcie skierowania do nauczania religii.

3. Rozwiązanie stosunku pracy z końcem roku szkolnego w wypadkach określonych w ust. 2 pkt 1 i 4 nie dotyczy nauczyciela szkoły, w której w organizacji pracy nie przewidziano ferii szkolnych.

4. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym może nastąpić również:

1) na mocy porozumienia stron,

2) w razie dwukrotnego nie usprawiedliwionego niezgłoszenia się nauczyciela, skierowanego z urzędu, na badania lekarskie.

5. Dyrektor szkoły może skierować nauczyciela mianowanego na badania przez komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia na wniosek nauczyciela lub z własnej inicjatywy. W wypadku określonym w ust. 4 pkt 2 rozwiązanie stosunku pracy następuje z końcem miesiąca, w którym dyrektor szkoły otrzymał informację o niezgłoszeniu się nauczyciela na badanie lekarskie.”;

18) skreśla się art. 24 i 25;

19) w art. 26 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „zwolnienia z pracy” zastępuje się wyrazami „zwolnienia z pracy z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczycielskim, w okresie trzech lat od ukarania”;

20) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z nauczycielem na czas nie określony następuje z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

2. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z nauczycielem na czas nie określony może nastąpić w każdym czasie i bez wypowiedzenia w razie niezdolności nauczyciela do pracy z powodu choroby trwającej dłużej niż jeden rok, chyba że w szczególnie uzasadnionych wypadkach lekarz leczący stwierdzi możliwość powrotu do pracy w zawodzie na-

uczyciela. W tym wypadku okres nieobecności w pracy spowodowanej chorobą może być przedłużony do dwóch lat, licząc łącznie okres niezdolności do pracy i urlopu dla poratowania zdrowia.

3. Do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nie określony stosuje się również przepisy art. 23 ust. 1 pkt 3–6, ust. 2 pkt 3–6 oraz ust. 3–5.”;

21) w art. 28:

- a) w ust. 1 wyrazy „w myśl postanowień układu zbiorowego, o którym mowa w art. 36,” zastępuje się wyrazami „w myśl przepisów wydanych na podstawie art. 31 pkt 1”,
- b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „i któremu organ nadzorujący szkołę nie zaproponował pracy zgodnie z jego kwalifikacjami”,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. W wypadku określonym w art. 23 ust. 1 pkt 6 nauczycielowi przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia za każdy rok pracy na stanowisku nauczyciela religii, nie więcej jednak niż w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia.”,
- d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Odprawy określone w ust. 1–2a wypłaca dyrektor szkoły, który rozwiązał z nauczycielem mianowanym stosunek pracy.”;

22) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Organ prowadzący szkołę obowiązany jest zapewnić szkole podstawowe warunki do realizacji przez nauczyciela zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.”;

23) art. 31 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 31. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatków, wynagrodzenia za zajęcia dodatkowe oraz zasady zaszeregowania i przyznawania dodatków do wynagrodzenia nauczycieli,
 - 2) szczegółowe zasady awansowania nauczycieli do wyższego szczebla wynagrodzenia zasadniczego.”;

24) w art. 32:

- a) w ust. 1 wyrazy „powierzono funkcje kierownicze w szkole” zastępuje się wyrazami „powierzono stanowiska kierownicze w szkole”,

b) w ust. 3 wyrazy „w art. 1 pkt 6” zastępuje się wyrazami „w art. 1 ust. 2 pkt 1”;

25) w art. 33 skreśla się ust. 2;

26) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. 1. W szczególnych wypadkach, poddyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania lub zapewnienia opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nie przekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

2. Przez godzinę ponadwymiarową rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.

3. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe wypłaca się według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatków, o których mowa w art. 34.

4. Kobiety w ciąży oraz osoby wychowujące dziecko do lat 4 nie wolno zatrudniać w godzinach ponadwymiarowych bez jej zgody.”;

27) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. 1. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla nauczycieli może być zawarty przez Ministra Edukacji Narodowej, w porozumieniu z ministrami prowadzącymi szkoły, z ponadzakładowymi organizacjami związkowymi zrzeszającymi nauczycieli.

2. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla nauczycieli określa w szczególności:

1) wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego i dodatków oraz zasady zaszeregowania, awansowania i przyznawania dodatków do wynagrodzenia,

2) zasady zatrudniania oraz wynagradzania w godzinach ponadwymiarowych oraz w porze nocnej i w dniach wolnych od pracy,

- 3) tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycieli poszczególnych typów szkół, placówek i innych jednostek organizacyjnych systemu oświaty,
 - 4) zasady zmniejszania wymiaru zajęć ze względu na:
 - a) stan zdrowia,
 - b) wykonywanie prac zleconych przez organy szkoły,
 - c) szczególne warunki pracy,
 - d) inne szczególne przypadki,
 - 5) wymiar innych zajęć podyktowanych koniecznością zrealizowania przez nauczycieli procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego, w trakcie których nauczyciel pozostaje w dyspozycji szkoły,
 - 6) normy zatrudnienia bibliotekarzy i pedagogów szkolnych.
3. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla nauczycieli, o którym mowa w ust. 1 i 2, rozszerzający zakres treści i świadczeń wskazanych w ust. 2, może być zawarty przez przewodniczącego zarządu gminy (przewodniczącego zarządu związku komunalnego) z ponadzakładowymi organizacjami związkowymi zrzeszającymi nauczycieli.
4. W sprawach nie uregulowanych w ust. 1-3, dotyczących ponadzakładowego układu zbiorowego pracy, stosuje się przepisy działu jedenastego Kodeksu pracy.”;

28) w art. 39:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu

miesiąca. Jeżeli pierwszy dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacane jest w dniu następnym.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Składniki wynagrodzenia, których wysokość może być ustalona jedynie na podstawie już wykonanych prac, wypłaca się miesięcznie lub jednorazowo z dołu w ostatnim dniu miesiąca. Jeżeli ostatni dzień miesiąca jest dniem ustawowo wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacane jest w dniu poprzedzającym ten dzień, a w wypadkach szczególnie uzasadnionych wynagrodzenie może być wypłacone w jednym z ostatnich pięciu dni miesiąca lub w dniu wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3.”;

29) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42.1. Czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień.

2. W ramach czasu pracy nauczyciel obowiązany jest realizować:

1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami, w wymiarze określonym w ust. 3,

2) inne czynności wynikające z zadań statutowych szkoły,

3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

3. Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami, nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć ustala się według następujących norm:

Lp.	Stanowisko — typ (rodzaj) szkoły	Tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych
1	2	3
1	Nauczyciele przedszkoli, z wyjątkiem nauczycieli pracujących z grupami dzieci 6-letnich	25
2	Nauczyciele przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami dzieci 6-letnich	22

1	2	3
3	Nauczyciele: przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych, szkół specjalnych, liceów ogólnokształcących, przedmiotów teoretycznych w szkołach zawodowych, szkołach zawodowych specjalnych i szkolenia rzemieślniczego w zakładach dla nieletnich, przedmiotów artystycznych i ogólnokształcących w szkołach artystycznych i innych placówkach kształcenia artystycznego	18
4	Nauczyciele kolegium nauczycielskiego, z wyjątkiem nauczycieli kolegium języków obcych, kulturalno-oświatowego i bibliotekarskiego oraz nauczyciele przedmiotów teoretycznych w pedagogicznych studiach technicznych	15
5	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół	22
6	Wychowawcy świetlic szkolnych i półinternatów (z wyjątkiem wychowawców świetlic szkół specjalnych), świetlic i klubów środowiskowych, w tym: profilaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych, wychowawcy młodzieżowych ośrodków socjoterapii, w tym turnusowych	26
7	Wychowawcy internatów, burs, ogrodów jordanowskich, świetlic dworcowych, stałych szkolnych schronisk młodzieżowych	30
8	Wychowawcy ośrodków szkolno-wychowawczych	28
9	Wychowawcy placówek opiekuńczo-wychowawczych w: a) rodzinnych domach dziecka, domach dziecka, zakładach opiekuńczo-leczniczych dla dzieci b) domach wczasów dziecięcych — w tym na zajęcia dydaktyczne c) specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zakładach rehabilitacji zawodowej inwalidów, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, świetlicach szkół specjalnych, pogotowiach opiekuńczych, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, placówkach resocjalizacyjnych — młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, w tym: diagnostyczno-kierujących, resocjalizacyjno-wychowawczych, resocjalizacyjno-rewalidacyjnych, zespołach pozalekcyjnych zajęć wychowawczych zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej, wychowawcy w domach pomocy społecznej	26 26 10 24
10	Nauczyciele pałaców młodzieży, młodzieżowych domów kultury, ognisk pracy pozaszkolnej, pozaszkolnych placówek specjalistycznych, międzyszkolnych ośrodków sportowych prowadzących bezpośrednią pracę z dziećmi i młodzieżą systemem pracownianym	18
11	Nauczyciele-bibliotekarze bibliotek szkolnych	30
12	Nauczyciele poradni psychologiczno-pedagogicznej	20

4. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze zarządzenia, liczbę uczniów, na których przysługuje etat nauczyciela-bibliotekarza.

5. Nauczyciel, dla którego ustalony plan zajęć w pewnych okresach roku szkolnego nauki nie wyczerpuje obowiązującego tego nauczyciela tygodniowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, powinien nauczać w odpowiednio większej liczbie godzin w innych okresach danego roku szkolnego. Praca wykonywana zgodnie z tak ustalonym planem zajęć nie jest pracą w godzinach ponadwymiarowych.

6. Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne

stanowisko kierownicze w szkole obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć określonych w ust. 3 w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji tych zajęć. Dotyczy to również nauczyciela, który obowiązki kierownika pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownika.

7. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych, szkół medycznych oraz rolniczych i gospodarki żywnościowej odpowiednio — Minister Kultury i Sztuki, Minister Spra-

wiedliwości, Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określają, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego.

8. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach artystycznych, w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich i rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, w szkołach medycznych oraz rolniczych i gospodarki żywnościowej, odpowiednio — Minister Kultury i Sztuki, Minister Sprawiedliwości, Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określają, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady udzielania i rozmiar zniżek, o których mowa w ust. 6, oraz szczegółowe zasady zwalniania od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

9. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych, szkół medycznych oraz rolniczych i gospodarki żywnościowej odpowiednio — Minister Kultury i Sztuki, Minister Sprawiedliwości, Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określają, w drodze rozporządzenia, tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół nie wymienionych w ust. 3, w tym również nauczycieli szkół zaocznych, nauczycieli w systemie kształcenia na odległość, nauczycieli przedmiotów w różnym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów, bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych i innych pracowników zatrudnionych na innych stanowiskach pedagogicznych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w kształceniu zaocznym i w systemie kształcenia na odległość.”;

30) po art. 42 dodaje się art. 42a–42c w brzmieniu:

- „Art. 42a. 1. Nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć można obniżyć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, na czas określony lub do odwołania, ze względu na doskonałe się wykonywanie pracy naukowej

albo prac zleconych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny lub organ prowadzący szkołę za zgodą organu sprawującego nadzór pedagogiczny albo ze względu na szczególne warunki pracy nauczyciela w szkole.

2. Obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może spowodować zmniejszenia wynagrodzenia oraz ograniczenia innych uprawnień nauczyciela.
3. Nauczyciel korzystający z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może mieć godzin ponadwymiarowych, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 42 ust. 6.
4. Minister Edukacji Narodowej, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich i rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych, szkół medycznych oraz rolniczych i gospodarki żywnościowej odpowiednio — Minister Kultury i Sztuki, Minister Sprawiedliwości, Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, określają, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb obniżania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.

Art. 42b. 1. Nauczyciel może być obowiązany do realizowania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć wychowawczych także w porze nocnej.

2. Za pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia w wysokości określonej w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli.
3. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określa, w drodze zarządzenia, szkoły, stanowiska oraz warunki, na jakich nauczyciel może być obowiązany do realizowania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć wychowawczych, także w porze nocnej.

Art. 42c. 1. Nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy. Nauczycielom doksztalającym się, wykonującym inne ważne społecznie zadania lub — jeżeli to wynika z organizacji pracy w szkole — dyrektor szkoły może ustalić czterodniowy tydzień pracy.

2. W szkołach, w których praca odbywa się we wszystkie dni tygodnia, nauczyciel korzysta co najmniej raz na dwa tygodnie z dwu kolejnych dni wolnych

od pracy, z których jeden musi przypaść w niedzielę. Nie dotyczy to nauczyciela pracującego w systemie kształcenia zaocznego.

3. Za zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze, wykonywane w dniu wolnym od pracy, nauczyciel otrzymuje inny dzień wolny od pracy, a w szczególnie uzasadnionych wypadkach zamiast dnia wolnego — odrębne wynagrodzenie w wysokości określonej w przepisach o wynagrodzeniu nauczycieli.
4. Za pracę w święto, przypadające poza dwoma dniami w tygodniu wolnymi od pracy, nauczyciel otrzymuje inny dzień wolny od pracy, a w szczególnie uzasadnionych wypadkach zamiast dnia wolnego — wynagrodzenie ze 100% dodatkiem.”;

31) art. 47 otrzymuje brzmienie:

„Art. 47. 1. Za wieloletnią pracę nauczyciel otrzymuje nagrodę jubileuszową w wysokości:

- 1) za 20 lat pracy — 75% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) za 25 lat pracy — 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) za 30 lat pracy — 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) za 35 lat pracy — 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) za 40 lat pracy — 250% wynagrodzenia miesięcznego.

2. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających nauczyciela do nagrody jubileuszowej oraz szczegółowe zasady jej obliczania i wypłacania.”;

32) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. Dla nauczycieli tworzy się zakładowy fundusz nagród w wysokości 8,5% wynagrodzeń osobowych. Wysokość i zasady przyznawania indywidualnych nagród z tego funduszu określają odrębne przepisy.”;

33) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. 1. Dla nauczycieli dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe.

2. Dla nauczycieli będących emerytami i rencistami dokonuje się odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 5% pobieranych przez nich emerytur i rent.

3. Odpisy, o których mowa w ust. 1 i 2, łącznie z naliczonymi odpisami podstawowymi na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na pozostałych pracowników oraz emerytów i rencistów — byłych pracowników, stanowią jeden fundusz w szkole.

4. Organ prowadzący szkołę może tworzyć służbę socjalną powołaną do gospodarowania funduszem, o którym mowa w ust. 3.

5. W sprawach nie uregulowanych w ust. 1–4 stosuje się przepisy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.”;

34) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. Nauczyciel zatrudniony na terenie wiejskim oraz mieście liczącym do 5000 mieszkańców ma prawo do mieszkania w miejscu pracy.

2. Obowiązek realizacji uprawnień nauczyciela, o którym mowa w ust. 1, należy do dyrektora szkoły i organu prowadzącego szkołę.

3. Nauczycielowi, o którym mowa w ust. 1, posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy, którego wysokość uzależniona jest od stanu rodzinnego nauczyciela. Wysokość dodatku może być także zróżnicowana w zależności od miejscowości, w której nauczyciel jest zatrudniony.

4. Nauczyciel po przejściu na emeryturę lub rentę zachowuje prawo do zajmowania mieszkania. Prawo to służy także małżonkowi nauczyciela emeryta (rencisty) oraz dzieciom pozostającym na jego utrzymaniu i prowadzącym z nim wspólne gospodarstwo domowe.

5. Nauczycielowi posiadającemu wymagane kwalifikacje, zatrudnionemu na terenie wsi lub w mieście liczącym do 5000 mieszkańców, przysługuje odrębny dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego. Organ prowadzący szkołę może podwyższyć dodatek nauczycielowi zatrudnionemu na terenie wiejskim, na którym występuje deficyt kadr.

6. W razie zbiegu prawa do dodatku, o którym mowa w ust. 3, z prawem do dodatku przysługującym na podstawie prze-

pisów o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, nauczycielowi spełniającemu wymagane warunki przysługują obydwa dodatki.

7. Minister Edukacji Narodowej określa, w drodze zarządzenia, wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 3, oraz szczegółowe zasady jego przyznawania i wypłacania.”;

35) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. Nauczycielowi zatrudnionemu oraz zamieszkałemu na terenie wsi organ prowadzący szkołę zapewnia zakup opatu oraz bezpłatną jego dostawę.”;

36) w art. 56 w ust. 2 wyrazy „Organy nadzorujące szkoły przydziela” zastępuje się wyrazami „Organ prowadzący szkołę przydziela”;

37) w art. 61:

a) ust. 1 otrzymuje brzmieniu:

„1. Nauczyciel, który swoją pierwszą pracę zawodową w życiu podejmuje w szkole i posiada do pracy w tej szkole kwalifikacje obowiązujące w dniu podjęcia pracy, otrzymuje jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie w wysokości dwumiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Prawo do zasiłku przysługuje nauczycielowi zatrudnionemu na czas nie określony. Prawo to przysługuje również nauczycielowi, który podjął swoją pierwszą pracę zawodową w życiu na czas określony z przyczyn, o których mowa w art. 10 ust. 4, a bezpośrednio po rozwiązaniu umowy na czas określony został zatrudniony na czas nie określony. W takim wypadku dodatek wypłaca szkoła, w której nauczyciel został zatrudniony na czas nie określony.”,

b) skreśla się ust. 3;

38) w art. 63 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Organ prowadzący szkołę obowiązany jest z urzędu występować w obronie nauczyciela, gdy ustalone dla nauczyciela uprawnienia zostaną naruszone.”;

39) w art. 64:

a) w ust. 1 wyrazy „w której organizacja pracy przewiduje” zastępuje się wyrazami „w której w organizacji pracy przewidziano”,

b) w ust. 3 wyrazy „w wymiarze 6 tygodni” zastępuje się wyrazami „w wymiarze 7 tygodni”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Nauczyciel zatrudniony przez cały okres trwania zajęć w danym roku szkolnym w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie szkolne, ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze i na zasadach określonych w ust. 1. Nauczyciel zatrudniony

przez okres krótszy niż 10 miesięcy w szkole, w której w organizacji pracy przewidziano ferie szkolne, ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do określonego w umowie okresu prowadzenia zajęć.”;

40) w art. 65 wyrazy „w której organizacja pracy przewiduje” zastępuje się wyrazami „w której w organizacji pracy przewidziano”;

41) w art. 66:

a) w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Urlop uzupełniający w ciągu roku szkolnego przysługuje również dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły, którzy na polecenie lub za zgodą organu prowadzącego szkołę nie wykorzystali urlopu w czasie ferii szkolnych z powodu wykonywania zadań zleconych przez ten organ lub prowadzenia w szkole inwestycji albo kapitalnych remontów.”,

b) w ust. 2 wyrazy „6 tygodni” zastępuje się wyrazami „7 tygodni”,

c) skreśla się ust. 3;

42) w art. 70:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub przenosi go w stan nieczynny”,

b) w ust. 2 skreśla się zdanie trzecie;

43) po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli

Art. 70a. 1. W budżecie państwa wyodrębnia się środki przeznaczone na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym również na stypendia dla studiujących nauczycieli.

2. Wysokość wyodrębnionych środków stanowi nie mniej niż 2,5% planowanych wydatków na wynagrodzenie osobowe nauczycieli. Tryb i zasady wykorzystywania tych środków określi Minister Edukacji Narodowej.”;

44) w art. 72 w ust. 1 wyrazy „organy nadzorujące szkołę” zastępuje się wyrazami „organy prowadzące szkoły”;

45) art. 73 otrzymuje brzmienie:

„Art. 73. 1. Nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć na czas nie określony, po przepracowaniu co najmniej 5 lat w szkole, dyrektor szkoły udziela płatnego urlopu dla poratowania zdrowia na okres do jednego roku, jeżeli komisja lekarska przewidziana w ust. 4

stwierdzi, że stan zdrowia nauczyciela wymaga powstrzymania się od pracy w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia. Jeżeli nauczycielowi do nabycia praw emerytalnych brakuje mniej niż jeden rok, płatny urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel przechodzi na emeryturę.

2. Okres pięcioletniej pracy w szkole, uzasadniający prawo do urlopu, powinien przypadać bezpośrednio przed datą rozpoczęcia urlopu dla poratowania zdrowia.
3. Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia nauczyciela w okresie całego zatrudnienia nie może przekraczać 3 lat.
4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej określa, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady powoływania komisji lekarskich w publicznych zakładach opieki zdrowotnej do orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, oraz tryb postępowania przed komisjami.”;

46) w art. 75 w ust. 1 wyrazy „w art. 6 ust. 1” zastępuje się wyrazami „w art. 6”;

47) w art. 76:

a) w ust. 1:

— skreśla się pkt 2,

— po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) zwolnienie z pracy z zakazem przyjmowania ukaranego do pracy w zawodzie nauczycielskim w okresie 3 lat od ukarania,”

b) skreśla się ust. 4;

48) w art. 82 w ust. 2 wyrazy „i organie nadzorującym szkołę” zastępuje się wyrazami „i organie prowadzącym szkołę”;

49) w art. 83:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektor szkoły może zawiesić w pełnieniu obowiązków nauczyciela, a organ prowadzący szkołę — dyrektora szkoły, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie nauczyciela od wykonywania obowiązków w szkole. W sprawach niecierpiących zwłoki nauczyciel i dyrektor szkoły może być zawieszony przed złoże-

niem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.”,

b) w ust. 2 po wyrazie „Nauczyciel” dodaje się wyrazy „i dyrektor szkoły”,

c) w ust. 3 po wyrazach „przeciwko nauczycielowi” dodaje się wyrazy „lub przeciwko dyrektorowi szkoły”;

50) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Art. 86. Nauczyciel oraz członek jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z uwzględnieniem przepisów ustawy, z tym że nauczyciel zaliczany jest do pracowników wykonujących pracę w szczególnym charakterze.”;

51) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. 1. Nauczycielowi przechodzącemu na emeryturę lub rentę inwalidzką, jeżeli nie uzyskał z tego tytułu odprawy przewidzianej w art. 28, przyznaje się odprawę w wysokości dwumiesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia w szkole będącej podstawowym miejscem jego pracy.

2. Nauczycielowi przechodzącemu na emeryturę lub rentę inwalidzką, który przepracował w szkole co najmniej 20 lat, przyznaje się odprawę w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia ostatnio pobieranego w szkole będącej podstawowym miejscem jego pracy.

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

4. W razie zbiegu prawa do odprawy wymienionej w ust. 1 i 2, przysługuje jedna odprawa — korzystniejsza.”;

52) w art. 88:

a) w ust. 1 użyte dwukrotnie wyrazy „zatrudnienia I kategorii” zastępuje się wyrazami „wykonywania pracy w szczególnym charakterze”,

b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nauczyciele spełniający warunki określone w ust. 1 mogą przejść na emeryturę również w wypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 6 i 7.”,

c) w ust. 2 skreśla się wyraz „powszechnym”,

d) skreśla się ust. 3;

53) po rozdziale 11 dodaje się rozdział 11a w brzmieniu:

„Rozdział 11a

Przepisy szczególne

Art. 91a. 1. Nauczycielowi mianowanemu, przechodzącemu do pracy do urzędu organu administracji państwowej lub do jednostki organizacyjnej powołanej przez ten organ na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy o systemie oświaty na stanowisko wymagające kwalifikacji pedagogicznych, przysługują uprawnienia wynikające z art. 30, 31, 32 ust. 3, art. 33, 46, 50, 51, 58–60, 86 i 88–90.

2. Nauczycielowi mianowanemu, przechodzącemu do pracy do organizacji społecznej lub do związku zawodowego na stanowisko wymagające kwalifikacji pedagogicznych, przysługują uprawnienia wynikające z art. 30, 31, 32 ust. 3, art. 33, 46, 47, 49, 50, 51, 58–60, 72, 73 i 86–91.

Art. 91b. 1. Do nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć nie stosuje się przepisów art. 54–61, 71, 72 i 86–91.

2. Do nauczyciela zatrudnionego w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć w szkole publicznej o uprawnieniach szkoły publicznej mają zastosowanie przepisy art. 6, 46, 50, 51, 59, 83 ust. 2 i 3, art. 86 i 88–91.

3. Zakres stosowania ustawy do nauczycieli zatrudnionych w szkołach oraz w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe określają odrębne przepisy.

Art. 91c. 1. W zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nie uregulowanych przepisami ustawy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu pracy.

2. Spory o roszczenia ze stosunku pracy nauczycieli, niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, rozpatrywane są przez sądy pracy.”;

54) skreśla się art. 92, 93, 95, 97 i 98;

55) użyte w ustawie w różnych przypadkach wyrazy „Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych” zastępuje się odpowiednio użytymi w tych samych przypadkach wyrazami „Minister Pracy i Polityki Socjalnej”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1981 r. Nr 6, poz. 23, z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 35, poz. 162, z 1986 r. Nr 42, poz. 201,

z 1987 r. Nr 21, poz. 124, z 1988 r. Nr 20, poz. 134, z 1989 r. Nr 20, poz. 107 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 4, poz. 19, Nr 43, poz. 251 i Nr 55, poz. 319, z 1991 r. Nr 53, poz. 226, Nr 55, poz. 236 i poz. 237, z 1994 r. Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 16, poz. 77 oraz z 1996 r. Nr 24, poz. 110) w art. 241¹⁴ dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla nauczycieli zawierają podmioty wskazane w art. 36 Karty Nauczyciela.”

Art. 3. W ustawie z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie ustawy — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 53, poz. 252) skreśla się art. 2.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o zmianie ustawy — Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 113, poz. 547 i z 1995 r. Nr 1, poz. 2) skreśla się art. 19.

Art. 5. 1. Nauczyciele zatrudnieni w dniu wejścia w życie ustawy na podstawie mianowania stają się nauczycielami mianowanymi w rozumieniu ustawy.

2. Do nauczycieli, którzy do dnia wejścia w życie ustawy nie zostali mianowani, a mają okres zatrudnienia co najmniej 2 lata, stosuje się przepisy dotychczasowe dotyczące oceniania pracy nauczyciela przed mianowaniem, z wyłączeniem zasady uzyskiwania mianowania z mocy prawa.

Art. 6. Do spłaty lub umorzenia kredytów udzielonych nauczycielom na podstawie art. 61 ust. 3 ustawy wymienionej w art. 1 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 7. Do nauczycieli, którzy w dniu wejścia w życie ustawy przebywają na urloпах dla poratowania zdrowia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. W sprawach wszczętych, a nie zakończonych do dnia wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 9. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie stosuje się dotychczasowe przepisy wykonawcze ze zmianami wynikającymi z tej ustawy, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. Minister Edukacji Narodowej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów ustawy wymienionej w art. 1 w zakresie dotyczącym art. 47 ust. 1 pkt 5, art. 64 ust. 3, art. 66 ust. 2 oraz art. 70a, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*